

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

7 sierpnia

№ 77.

Rok 1923.

- Treść:** 605. Układ Polsko-Niemiecki w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowem, podpisany w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 r. 887
606. Oświadczenie rządowe z dnia 6 lipca 1923 r. w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu polsko-niemieckiego, dotyczącego przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Poznaniu dn. 26 sierpnia 1922 r. 892
607. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. w przedmiocie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym, w brzmieniu obowiązującym od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 9 marca 1923 r. 893
608. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 18 lipca 1923 r. celem wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasiłku finansów miejskich i o karach nakładanych przez gminy miejskie za fałszywe zeznania podatkowe na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austriackiego 906
609. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lipca 1923 r. o zmianie granic gmin: Jezioro, Bąków, Dąbkowice i Bielawy w powiecie Łowickim 906

605.

Układ Polsko-Niemiecki

w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowem, podpisany w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 r.

(Zatwierdzony ustawą z dnia 26 września 1922 r. Dz. U. R. P. № 86 poz. 773).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MY, JÓZEF PIŁSUDSKI,

NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym szóstym sierpnia tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku w Poznaniu podpisany został między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony a Rządem Rzeszy Niemieckiej z drugiej — układ w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, o następującem brzmieniu dosłownem:

POLSKO-NIEMIECKI UKŁAD

w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jako też przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych, na Górnio-Śląskim obszarze plebiscytowym.

Rząd Polski i Rząd Niemiecki powodowane życzeniem unormowania zgodnie z interesem ludności obu stron dalszego prowadzenia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych jak również przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych, zgodziły się wejść w tym przedmiocie w układy i w tym celu zamianowały swymi pełnomocnikami:

Rząd Polski:
Wiceministra Dra Zygmunta Seydę,

Rząd Niemiecki:
Pośła Dr. Paul Eckardt,

Prezydenta Policji
Dr. Gottfried Schwendy.

Pełnomocnicy, po wzajemnem przedłożeniu sobie swych pełnomocnictw i uznaniu ich za wystawione w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

I.**Administracyjne sprawy sporne.****Artykuł 1.**

(1) Administracyjne przewody sporne (§§ 61 do 114 pruskiej ustawy o ogólnej administracji kraju z d. 30 lipca 1883 r. — zbiór ustaw pruskich strona 195 — ustępy 2 i 3 § 192a i § 194a ogólnej ustawy górniczej dla państw pruskich z dnia 24 czerwca 1865 r. w brzmieniu ustaw z dnia 14 lipca 1905 r. — zbiór ustaw pruskich strona 307 — z dnia 28 lipca 1909 r., — zbiór ustaw pruskich strona 677 — i z dnia 6 sierpnia 1921 r. — zbiór ustaw pruskich strona 486 — z Górnio-śląskiego obszaru plebiscytowego, które zawiste były w czasie przejścia na Polskę suwerenności na przypadłej Polsce części Górnio-śląskiego obszaru plebiscytowego i nie były jeszcze w czasie wejścia w życie niniejszego układu załatwione prawomocnie, będą dalej prowadzone przez tę władzę polską lub niemiecką, która byłaby właściwa, gdyby postępowanie sporne zawisło dopiero po oddaniu odstąpionego obszaru.

(2) Takie administracyjne przewody sporne, które wiszą w wyższej instancji, będą dalej prowadzone przez odnośną wyższą instancję.

Artykuł 2.

Jeśli przewód ma być po myśli artykułu 1 dalej prowadzony przez inną władzę, natenczas władza,

POLNISCH-DEUTSCHES

Abkommen betreffend die Ueberleitung der Verwaltungsstreit, Steuerverteilungs — und Verwaltungsbeschlußsachen sowie der Rechtsmittelverfahren in Reichs — und in Staatssteuerangelegenheiten und in Kirchensteuersachen in ober-schlesischen Abstimmungsgebiet.

Die Polnische Regierung und die Deutsche Regierung, von dem Wunsche geleitet, die Fortführung der durch die Teilung Oberschlesiens beeinflussten Verwaltungsstreit, Steuerverteilungs — und Verwaltungsbeschlußsachen sowie der Rechtsmittelverfahren in Reichs und in Staatssteuerangelegenheiten und in Kirchensteuersachen im Interesse der beiderseitigen Bevölkerung zu regeln, sind übereingekommen, darüber Vereinbarungen zu treffen, und haben zu diesem Zwecke zu ihrem Bevollmächtigten ernannt:

Die Polnische Regierung:
den Vizeminister Dr. Zygmunt Seyda,

die Deutsche Regierung:
1. den Gesandten Dr. Paul Eckardt,

2. den Polizei-Präsidenten
Dr. Gottfried Schwendy.

Die Bevollmächtigten haben sich, nachdem sie einander ihre Vollmachten mitgeteilt, und diese in guter und gehöriger Form befunden haben, über folgende Bestimmungen geeinigt:

I.**Verwaltungsstreitsachen.****Artikel 1.**

(1) Verwaltungsstreitverfahren (§§ 61—114 des Preussischen Gesetzes über die allgemeine Landesverwaltung vom 30 Juli 1883 — Preussische Gesetzsammlung Seite 195, § 192 a Absatz 2 und 3 und § 194 a des allgemeinen Berggesetzes für die Preussischen Staaten vom 24 Juni 1865 in der Fassung der Gesetze vom 14 Juli 1905 — Preussische Gesetzsammlung Seite 307, vom 28 Juli 1909 — Preussische Gesetzsammlung Seite 677 — und vom 6 August 1921 — Preussische Gesetzsammlung Seite 486 (aus dem ober-schlesischen Abstimmungsgebiet, die zur Zeit des Uebergangs der Staatshoheit über den polnisch gewordenen Teil des ober-schlesischen Abstimmungsgebiets an Polen anhängig und zur Zeit des Inkrafttretens dieses Abkommens noch nicht rechtskräftig erledigt waren, werden von derjenigen polnischen oder deutschen Behörde fortgeführt, die zuständig wäre, wenn das Streitverfahren erst nach der Uebergabe des abgetretenen Gebiets anhängig gemacht worden wäre.

(2) Solche Verwaltungsstreitverfahren, die in einer höheren Instanz schweben, werden von der entsprechenden höheren Instanz fortgeführt.

Artikel 2.

Verwaltungsstreitsachen sind von der Behörde, bei der das Verfahren bisher schwebte, falls das

u której przewod dotychczas wisiał, ma tamtej władzy bezzwłocznie odstąpić z urzędu administracyjne sprawy sporne ze wszystkimi aktami i innymi poprzednikami. Nie będzie się żądać uiszczenia ewentualnych kosztów powstałych w dotychczasowym przewodzie. Koszty odesłania aktów ponosi władza odsyłająca.

Artykuł 3.

(1) W miejsce władz państwowych lub komunalnych albo innych publicznych korporacji, zainteresowanych w administracyjnym przewodzie spornym jako strony wstępują te władze państwowe i komunalne lub inne publiczne korporacje; które byłyby właściwe, gdyby przewod zawisł dopiero po oddaniu obszaru odstąpionego Polsce.

(2) Jeżeli jako strona uczestniczy Komisarz dla zastępstwa interesu publicznego (ustęp 3 § 74 ustawy o ogólnej administracji kraju z d. 30 lipca 1883 r.), natenczas traci on uczestnictwo, jeśli jest dla władzy właściwej odtąd po myśli artykułu 1 cudzoziemcem. Ustanowienie nowego Komisarza pozostawia się uznaniu władzy, która byłaby właściwą do ustanowienia komisarza, gdyby postępowanie zawisło po skutecznieniu podziału.

Artykuł 4.

Obydwie układające się strony poręczają sobie wykonanie wszystkich wyroków w administracyjnym przewodzie spornym wydanych, które przed przejściem suwerenności stały się prawomocne albo które uzyskają prawomocność w administracyjnych sprawach spornych, które wisiały już w chwili przejścia suwerenności, o ile takie wyroki uzasadniają roszczenia o zwrot podatków, opłat, składek lub danin wszelkiego rodzaju.

Artykuł 5.

(1) W takich administracyjnych przewodach spornych, które mają być oddane na podstawie artykułu 2, obie układające się strony zapewniają sobie wzajemną pomoc prawną przez słuchanie świadków i rzeczoznawców, wypożyczanie aktów lub oddawanie do rozporządzenia ich uwierzytelnionych odpisów oraz przez udzielanie urzędowych wywiadów.

(2) Prośby o udzielenie pomocy prawnej należy wnosić za pośrednictwem obustronnych generalnych komisarzy dla przejęcia. Za czynności władz nie ma się zaliczać żadnych kosztów, natomiast inne gotówkowe wydatki należy zwracać.

II.

Sprawy dotyczące rozdziału podatków.

Artykuł 6.

Przewody dotyczące rozdziału podatków (§ 71 pruskiej ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r. — zbiór ustaw pruskich strona 152), w których uczestniczą gminy lub powiaty Górno-śląskiego obszaru plebiscytowego, a które w czasie przejścia suwerenności nie były jeszcze prawomocnie załatwione, będzie, o ile chodzi wyłącznie o gminy

Verfahren nach Artikel 1 von einer andern Behörde fortzuführen ist, unverzüglich an diese Behörde von Amtswegen mit allen Akten und sonstigen Vorgängen abzugeben. Auf gegenseitige Erstattung etwaiger in dem bisherigen Verfahren entstandener Kosten wird verzichtet. Die Kosten für die Abbeförderung der Akten werden von der absendenden Behörde getragen.

Artikel 3.

(1) An die Stelle der an dem Verwaltungsstreitverfahren als Partei beteiligten Staats — oder Kommunalbehörden oder anderen öffentlichen Körperschaften treten diejenigen Staats — und Kommunalbehörden oder anderen öffentlichen Körperschaften, die zuständig sein würden, wenn das Verfahren erst nach Uebergabe des abgetretenen Gebiets an Polen anhängig geworden wäre.

(2) Ist ein Kommissar zur Vertretung des öffentlichen Interesses als Partei beteiligt (§ 74 Absatz 3 des Gesetzes über die allgemeine Landesverwaltung von 30 Juli 1883), so fällt dieser fort, falls er für die nunmehr nach Artikel 1 zuständige Behörde Ausländer ist. Es bleibt derjenigen Behörde, die zur Bestellung des Kommissars zuständig sein würde, wenn das Verfahren nach der Teilung anhängig geworden wäre, überlassen, einen neuen Kommissar zu bestellen.

Artikel 4.

Beide vertragschliessenden Teile gewährleisten sich die Durchführung aller in Verwaltungsstreitverfahren ergangenen Urteile, die vor dem Uebergang der Staatshoheit rechtskräftig geworden sind oder in bereits beim Uebergang der Staatshoheit anhängig gewesenen Verwaltungsstreitsachen rechtskräftig werden, soweit durch solche Urteile Ansprüche auf Rückzahlung von Gebühren, Beiträgen oder Abgaben aller Art begründet werden.

Artikel 5.

(1) In solchen Verwaltungsstreitverfahren, die auf Grund des Artikels 2 abzugeben sind, sichern sich beide vertragschliessenden Teile gegenseitige Rechtshilfe durch Vernehmung von Zeugen und Sachverständigen, leihweise Ueberlassung von Akten oder zur Verfügungstellung beglaubigter Abschriften aus solchen und Erteilung amtlicher Auskünfte zu.

(2) Die Ersuchen um Gewährung der Rechtshilfe sind durch Vermittelung der beiderseitigen Generalüberleitungskommissare zu stellen. Für die Tätigkeit der Behörden werden keine Kosten berechnet, bare Auslagen sind zu erstatten.

II.

Steuerverteilungssachen.

Artikel 6.

Steuerverteilungsverfahren (§ 71 des Preussischen Kommunalabgabengesetzes von 14 Juli 1893 — Preussische Gesetzsammlung Seite 152), bei denen Gemeinden oder Kreise des oberschlesischen Abstimmungsgebiets beteiligt sind und die zur Zeit des Uebergangs der Staatshoheit noch nicht rechtskräftig erledigt waren, werden, soweit es sich ausschliess-

lub powiaty w części Górnego-Śląska Polsce przypadłej, dalej prowadzić ta polska władza, która byłaby właściwą, gdyby przewód zawisł po oddaniu obszaru odstąpionego Polsce.

Artykuł 7.

(1) Jeżeli w wiszącym jeszcze przewodzie, dotyczącym rozdziału podatków oprócz gmin lub związków gminnych z polskiej części Górnego-Śląska biorą udział także niemieckie gminy lub powiaty, natenczas ta władza będzie dalej prowadziła przewód, u której wisiał on w czasie przejścia suwerenności.

(2) Jeżeli jednak suma składek podatku dochodowego, nałożonych na podatnika przez zainteresowane polskie gminy lub powiaty, jest większą od sumy składek podatku dochodowego, których żądały zainteresowane niemieckie gminy lub powiaty, natenczas będzie przewód dalej prowadziła, chociażby zawisł on w czasie przejścia suwerenności u władzy pozostającej nadal niemiecką, nie ta ostatnia władza, lecz władza polska, właściwa dla zainteresowanej polskiej gminy, lub zainteresowanych polskich gmin albo powiatów. W odwrotnym przypadku ma przewód dalej prowadzić odpowiednia władza niemiecka.

Artykuł 8.

Ustęp 2 artykułu 1 oraz artykułu 2, 4, i 5 będzie się stosować analogicznie, a artykuł 2 z tem zastrzeżeniem, że sprawy dotyczące rozdziału podatków, o ile władza polska ma oddać je władzy niemieckiej, mają być oddane Prezesowi Rejencji w Opolu, a w przypadku odwrotnym Województwu w Katowicach. Po wyznaczeniu w przypadku § 58 ustawy o ogólnej administracji kraju z dnia 30 lipca 1883 lub spowodowaniu wyznaczenia właściwej władzy, wymienione wyżej urzędy podają je władzom powołanym według niniejszego układu do dalszego prowadzenia.

Artykuł 9.

Zastrzega się ewentualne rozliczenia pomiędzy gminami i związkami gminnymi, konieczne na skutek przeprowadzenia przewodu dotyczącego rozdziału podatków. W razie potrzeby winien być co do tego zawarty osobny układ.

III.

Postępowanie Uchwałowe.

Artykuł 10.

Co do postępowania uchwałowego (§§ 115 — 126 ustawy o ogólnej administracji kraju z dnia 30 lipca 1883, jakoteż § 142 ogólnej ustawy górniczej dla państw pruskich z dnia 24 czerwca 1865 w związku z § 150 ustawy o właściwości władz administracyjnych i administracyjno-sądowych z dnia 1 sierpnia 1883) — zbiór ustaw pruskich strona 237) obowiązują analogicznie postanowienia artykułów 1 — 5.

lich um Gemeiden oder Kreise in polnisch gewordenen Teile Oberschlesiens handelt, von der polnischen Behörde fortgeführt, die zuständig wäre, wenn das Verfahren erst nach Uebergabe des an Polen abgetretenen Gebiete anhängig gemacht worden wäre.

Artikel 7.

(1) Sind bei einem noch schwebenden Steuer-verteilungsverfahren ausser Gemeinden oder Gemeindeverbänden in Polnisch-Oberschlesien auch deutsche Gemeinden oder Kreise beteiligt, so wird das Verfahren von der Behörde fortgeführt, bei der es zur Zeit des Uebergangs des Staatshoheit geschwebt hat.

(2) Ist jedoch die Summe der Einkommensteuerbeträge, zu denen der Steuerpflichtige von beteiligten polnischen Gemeinden oder Kreisen veranlagt ist, grösser als die Summe der Einkommensteuerbeträge, die von den beteiligten deutschen Gemeinden oder Kreisen gefordert sind, so ist das Verfahren, falls es zur Zeit des Uebergangs der Staatshoheit bei einer deutsch gebliebenen Behörde geschwebt hat, nicht von dieser, sondern von der polnischen Behörde fortzuführen, die für die beteiligte oder die beteiligten polnischen Gemeinden oder Kreise zuständig ist. In ungekehrten Falle ist das Verfahren von der entsprechenden deutschen Behörde fortzuführen.

Artikel 8.

Artikel 1 Absatz 2 sowie Artikel 2, 4 und 5 kommen sinngemäss zur Anwendung, Artikel 2 mit der Massgabe, dass die Steuerverteilungssachen, soweit die Abgabe von einer polnischen an eine deutsche Behörde zu erfolgen hat, an den Regierungspräsidenten in Oppeln, umgekehrt an die Wojewodschaft in Kattowitz abgegeben werden. Die bezeichneten Stellen geben sie an die nach diesem Abkommen zur Fortführung berufenen Behörden weiter, nachdem sie im Falle des § 58 des Gesetzes über die allgemeine Landesverwaltung vom 30. Juli 1883 die zuständige Behörde bestimmt oder ihre Bestimmung veranlasst haben.

Artikel 9.

Etwa infolge der Durchführung des Steuerverteilungsverfahrens erforderlich werdende Abrechnungen zwischen Gemeinden und Gemeindeverbänden bleiben vorbehalten. Erforderlichen Falles soll hierüber ein besonderes Abkommen geschlossen werden.

III.

Beschlussverfahren.

Artikel 10.

Für die Beschlussverfahren (§§ 115 — 126 des Gesetzes über die allgemeine Landesverwaltung vom 30. Juli 1883 sowie § 142 des allgemeinen Berggesetzes für die Preussischen Staaten vom 24. Juni 1865 in Verbindung mit § 150 des Gesetzes über die Zuständigkeit der Verwaltungs- und Verwaltungsgerichtsbehörden vom 1. August 1883 — Preussische Gesetzsammlung Seite 237) gelten die Bestimmungen der Artikel 1—5 sinngemäss.

IV.

Wiszące przewody na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy i podatków państwowych.

Artykuł 11.

Do wiszących przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy i podatków państwowych mają analogiczne zastosowanie postanowienia artykułów 1 — 3 i 5, o ile chodzi o rozkłady z czasu okupacji.

Artykuł 12.

Dla miejscowej właściwości władz powołanych do rozstrzygnięcia jest miarodajne co do osób fizycznych miejsce zamieszkania, a w braku tegoż miejsce pobytu, co do osób prawnych siedziba zarządu w chwili przejścia suwerenności.

Artykuł 13.

O ile w przewodach w skutek środków prawnych, wymienionych w artykule 11, orzeczono zniesienie podatków Rzeszy lub podatków państwowych albo uwolnienie od nich, natenczas każda z układających się stron płaci kwoty, które mają być zwrócone na podstawie rozstrzygnięć jej władz. Wzajemne rozliczenie nie ma miejsca.

V.

Wiszące przewody na skutek środków prawnych w sprawach podatków kościelnych.

Artykuł 14.

Do wiszących przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków kościelnych mają analogiczne zastosowanie postanowienia artykułów 1—5, a o ile chodzi o rozdział podatków, postanowienia artykułów 6 — 8.

VI.

Postanowienia końcowe.

Artykuł 15.

(1) Wszystkie przewody, które według niniejszego układu mają być dalej prowadzone przez inną władzę niż tę, która dotychczas je opracowywała, uważa się za przerwane od dnia przejścia suwerenności na odstąpionym obszarze (15 czerwca 1922) do końca jednego miesiąca po wejściu w życie niniejszego układu.

(2) W takich pod niniejszy układ podpadających sprawach, co do traktowania których skutkiem przejścia suwerenności zaszła zmiana właściwości władz, na czas oznaczony w ustępie 1 uważa się za przerwane wszystkie czasokresy, które przepisane są dla założenia środków prawnych wszelkiego rodzaju, (sprzeciwy, wnioski na ustną rozprawę, skargi, odwołania, rewizje, wnioski na wznowienie postępowania, zażalenia, wnioski na powzięcie uchwały przez kolegium i t. d.). Jeżeli w sprawie wyżej oznaczo-

IV.

Schwebende Rechtsmittelverfahren in Reichs- und in Staatssteuerangelegenheiten.

Artikel 11.

Auf schwebende Rechtsmittelverfahren in Reichs- und in Staatssteuerangelegenheiten finden, soweit es sich um Veranlagungen aus der Besatzungszeit handelt, die Bestimmungen den Artikel 1—3 und 5 sinngemässe Anwendung.

Artikel 12.

Massgebend für die örtliche Zuständigkeit der zur Entscheidung berufenen Behörden ist bei natürlichen Personen der Wohnsitz oder in Ermangelung eines solchen der Aufenthalt, bei juristischen Personen der Sitz der Verwaltung zur Zeit des Uebergangs der Staatshoheit.

Artikel 13.

Soweit in den im Artikel 11 bezeichneten Rechtsmittelverfahren auf eine Ermässigung von Reichs- oder Staatssteuern oder auf Freistellung von ihnen erkannt wird, zahlt jeder der beiden vertragsschliessenden Teile die auf Grund der Entscheidungen seiner Behörden zu erstattenden Beträge. Eine gegenseitige Abrechnung findet nicht statt.

V.

Schwebende Rechtsmittelverfahren in Kirchensteuersachen.

Artikel 14.

Auf schwebende Rechtsmittelverfahren in Kirchensteuersachen finden die Bestimmungen der Artikel 1—5 und, soweit es sich um eine Steuerverteilung handelt, die Bestimmungen der Artikel 6 — 8 sinngemässe Anwendung.

VI.

Schlussbestimmungen.

Artikel 15.

(1) Alle Verfahren, die nach diesem Abkommen von einer andern als der sie bisher bearbeitenden Behörde fortzuführen sind, gelten als von dem Tage des Uebergangs der Staatshoheit im abgetretenen Gebiet (15. Juni 1922) ab bis zum Ablauf eines Monats nach dem Inkrafttreten dieses Abkommens als unterbrochen.

(2) In solchen unter diesen Abkommen fallenden Angelegenheiten, für deren Behandlung infolge des Uebergangs der Staatshoheit ein Wechsel in der Zuständigkeit der Behörden eingetreten ist, gelten für den im Absatz bezeichneten Zeitraum alle Fristen als unterbrochen, die für die Einlegung von Rechtsmitteln jeder Art (Einnsprüche, Anträge auf mündliche Verhandlung, Klagen, Berufungen, Revisionen, Anträge auf Wiederaufnahme des Verfahrens, Beschwerden, Anträge auf Beschlussfassung durch das

nego rodzaju, kiedy czasokres był przerwany, ale przed upływem czasokresu pozatem dla założenia środka prawnego przepisane, środek prawny założono u tej władzy, która była właściwą przed przejściem suwerenności, natenczas uważa się czasokres za zachowany. Skoro przerwa czasokresu dobiegła końca, muszą być wszystkie środki prawne założone u władzy odtąd właściwej.

Artykuł 16.

Niniejszy układ będzie ratyfikowany, a dokumenty ratyfikacyjne będą w jaknajkrótszym czasie wymienione. Układ wchodzi w życie z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Sporządzono w dwu oryginałach w języku polskim i w języku niemieckim w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922.

Dr. Zygmunt Seyda.

Dr. Paul Eckardt

Dr. Gottfried Schwendy.

Kollegium usw.) vorgeschrieben sind. Ist in einer Angelegenheit der vorbezeichneten Art, während die Frist unterbrochen war, im übrigen aber innerhalb des sonst für die Einlegung des Rechtsmittels vorgeschriebenen Zeitraums das Rechtsmittel bei der Behörde eingelegt worden, die vor dem Uebergang der Staatshoheit zuständig war, so gilt die Frist als gewahrt. Nachdem die Fristunterbrechung ihr Ende erreicht hat, müssen alle Rechtsmittel bei den nunmehr zuständigen Behörden eingelegt werden.

Artikel 16.

Dieses Abkommen soll ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen sobald wie möglich ausgetauscht werden. Das Abkommen tritt mit dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Geschehen in doppelter Ausfertigung je in polnischer und in deutscher Sprache.

in Posen, am 26. August 1922.

Dr. Zygmunt Seyda

Dr. Paul Eckardt

Dr. Gottfried Schwendy

Zaznajomiwszy się z powyższym układem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny, zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony i przyrzekamy, że będzie ściśle stosowany.

Na dowód czego, wydaliśmy akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 11 listopada 1922 roku.

L. S.

J. Piłsudski

Przez Naczelnika Państwa
Minister Spraw Zagranicznych
Narutowicz

606.

Oświadczenie rządowe

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu polsko-niemieckiego, dotyczącego przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w myśl artykułu 16 polsko-niemieckiego układu w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jakoteż przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatkowych Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 roku (Dz. U. R. P. № 77, poz. 605 z 1923 r.), wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego układu nastąpiła w Berlinie w dniu 8 czerwca 1923 roku,

Minister Spraw Zagranicznych: *M. Seyda*